

Rudolf Steiner

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΤΟΥ ΚΑΡΜΑ

GA 120

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗΣ ΜΕΛΕΤΗ
ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ ΚΑΡΜΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΤΡΑ

Τίτλος: Εκδηλώσεις του Κάρμα (GA 120)

Ομιλητής: Rudolf Steiner

Μετάφραση: Γεράσιμος Ε. Κατραμάδος

Επιμέλεια έκδοσης: Άρτεμις Φ. Χανιώτη

ISBN: 978-618-5735-58-6

Εκδόσεις ETRA® 2026

Ευεργετών 7, Π. Φάληρο, 17563

T.: 210 9811753

www.etra.gr

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή περιληπτική, η κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση της μετάφρασης του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εξερευνώντας τις πιο κρυφές πτυχές ενός ολόκληρου φάσματος φαινομένων της ζωής υπό το πρίσμα της εξέλιξης του πλανήτη μας, ο Ρούντολφ Στάινερ ευαισθητοποιεί τη συνείδησή μας ως προς τον ζωτικό ρόλο που διαδραματίζουμε στο να βοηθάμε ή να εμποδίζουμε τις δυνάμεις που υπηρετούν την εξέλιξη του κόσμου.

Το έργο του Ανθρωποσοφικού Κινήματος ουσιαστικά είναι να μας γνωστοποιήσει κόσμους που μας περιβάλλουν κάθε στιγμή. Κόσμους στους οποίους ζούμε, αλλά για τους οποίους δε γνωρίζουμε τίποτα υπό κανονικές συνθήκες. Η Ανθρωποσοφία δε θέλει να μας γνωστοποιήσει κόσμους οι οποίοι είναι μακριά μας, δηλαδή κόσμους που μας είναι απρόσιτοι. Θέλει να μας φέρει πιο κοντά με τους κόσμους εκείνους που μας επηρεάζουν και μας περιβάλλουν. Ωστόσο, αυτοί οι κόσμοι είναι άγνωστοι για μας επειδή δε διαθέτουμε τα όργανα εκείνα που θα μας επιτρέψουν να τους παρατηρήσουμε.

Προς το παρόν, το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να ενημερώσουμε για τους κόσμους αυτούς τους ανθρώπους. Μπορούμε μόνο να επισημάνουμε και να ενθαρρύνουμε τους ανθρώπους να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που θα «ξεκλειδώσουν» τα όργανα εκείνα που θα τους επιτρέψουν να αντιληφθούν αυτούς τους υψηλότερους κόσμους.

Βερολίνο, 28 Οκτωβρίου 1903 - (GA 88)

~ Rudolf Steiner

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	9
ΔΙΑΛΕΞΗ I <i>16 Μαΐου 1910, Αμβούργο</i> Η φύση και η σημασία του κάρμα στο προσωπικό και ατομικό επίπεδο, καθώς και στην ανθρωπότητα, τη Γη και το Σύμπαν	11
ΔΙΑΛΕΞΗ II <i>17 Μαΐου 1910, Αμβούργο</i> Το κάρμα και το ζωικό βασίλειο	49
ΔΙΑΛΕΞΗ III <i>18 Μαΐου 1910, Αμβούργο</i> Το κάρμα σε σχέση με την ασθένεια και την υγεία	81
ΔΙΑΛΕΞΗ IV <i>19 Μαΐου 1910, Αμβούργο</i> Η ιασιμότητα και ανίατο των ασθενειών σε σχέση με το κάρμα	113
ΔΙΑΛΕΞΗ V <i>20 Μαΐου 1910, Αμβούργο</i> Φυσικές και τυχαίες ασθένειες σε σχέση με το κάρμα	137
ΔΙΑΛΕΞΗ VI <i>21 Μαΐου 1910, Αμβούργο</i> Οι σχέσεις μεταξύ κάρμα και ατυχημάτων	167

ΔΙΑΛΕΞΗ VII	195
22 Μαΐου 1910, Αμβούργο	
Οι δυνάμεις της φύσης, οι ηφαιστειακές εκρήξεις, οι σεισμοί και οι επιδημίες σε σχέση με το κάρμα	
ΔΙΑΛΕΞΗ VIII	225
25 Μαΐου 1910, Αμβούργο	
Το κάρμα των ανώτερων όντων	
ΔΙΑΛΕΞΗ IX	255
26 Μαΐου 1910, Αμβούργο	
Οι καρμικές επιδράσεις των βιωμάτων μας ως άνδρες και γυναίκες - Ο θάνατος και η γέννηση σε σχέση με το κάρμα	
ΔΙΑΛΕΞΗ X	277
27 Μαΐου 1910, Αμβούργο	
Η ελεύθερη βούληση και το κάρμα στο μέλλον της ανθρωπίνης εξέλιξης	
ΔΙΑΛΕΞΗ XI	305
28 Μαΐου 1910, Αμβούργο	
Ατομικό και ανθρώπινο κάρμα. Το κάρμα των ανώτερων όντων	
Σύντομο βιογραφικό του Rudolf Steiner	334

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αυτός ο κύκλος διαλέξεων που δόθηκε το 1910 στο Αμβούργο, αποτελεί ένα από τα πρώτα συστηματικά ανοίγματα του Rudolf Steiner στο ζήτημα του κάρμα μέσα από τη μεθοδολογία της Πνευματικής Επιστήμης. Εδώ δεν παρουσιάζεται απλώς μια θεωρία περί μετενσάρκωσης, αλλά μια ζωντανή κατανόηση του πώς οι πράξεις, οι σκέψεις και οι εσωτερικές διαθέσεις του ανθρώπου διαμορφώνουν το μέλλον του. Ο Steiner προσεγγίζει το κάρμα όχι ως μηχανικό νόμο ανταπόδοσης, αλλά ως οργανική, εξελικτική διαδικασία. Το ανθρώπινο ον εμφανίζεται ως μια ενιαία βιογραφική ροή που εκτείνεται πέρα από μία μόνο γήινη ζωή. Η ασθένεια, το ταλέντο, οι σχέσεις, οι δυσκολίες και οι προκλήσεις της ζωής φωτίζονται ως εκδηλώσεις βαθύτερων πνευματικών αιτιών, τα οποία όμως δεν καταργούν την ελευθερία· αντίθετα, την προϋποθέτουν.

Σε αυτές τις διαλέξεις τίθενται τα θεμέλια για μια υπεύθυνη κατανόηση της ανθρώπινης μοίρας. Ο άνθρωπος δεν είναι παθητικό αποτέλεσμα του παρελθόντος του, αλλά συνδημιουργός του μέλλοντός του. Θα λέγαμε ότι εδώ το κάρμα παρουσιάζεται με δυο τρόπους : ως μια δυναμική σχέση ανάμεσα στην αναγκαιότητα και την ελευθερία και παράλληλα ως μια παιδαγωγική δύναμη μέσα στην πορεία της συνείδησης.

Γεράσιμος Ε. Κατραμάδος

ΔΙΑΛΕΞΗ Ι

16 Μαΐου 1910, Αμβούργο

Η ΦΥΣΗ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΜΑ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ, ΤΗ ΓΗ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΠΑΝ

Σε αυτή τη σειρά διαλέξεων θα ασχοληθούμε με ορισμένα ζητήματα από τον χώρο της Πνευματικής Επιστήμης, τα οποία διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη ζωή. Από τις διάφορες διαλέξεις που έχουν δοθεί κατά καιρούς, θα έχετε αντιληφθεί ότι η Πνευματική Επιστήμη δεν πρέπει να αποτελεί μια αφηρημένη θεωρία, ούτε μια απλή διδασκαλία ή δόγμα, αλλά πηγή ζωής και ικανότητας για τη ζωή. Εκπληρώνει το έργο της μόνο όταν, μέσω της γνώσης που μπορεί να προσφέρει, διοχετεύει μέσα στις ψυχές μας κάτι που καθιστά τη ζωή πλουσιότερη και περισσότερο κατανοητή, ενισχύοντας και αναζωογονώντας τις ψυχικές μας δυνάμεις. Όταν ο ανθρωπόσοφος θέτει ενώπιόν του το ιδεώδες που μόλις συνοψίσαμε με λίγες λέξεις και κατόπιν στρέφει το βλέμμα του γύρω του για να διαπιστώσει σε ποιον βαθμό μπορεί να το εφαρμόσει στην πράξη, ίσως λάβει μια εντύπωση καθόλου ικανοποιητική. Διότι, αν εξετάσουμε αμερόληπτα τι θεωρεί ο κόσμος ότι «γνωρίζει» σήμερα, και τι είναι εκείνο που οδηγεί τους ανθρώπους σε αυτό ή το άλλο συναίσθημα ή πράξη, θα μπορούσαμε να πούμε ότι όλα αυτά διαφέρουν